EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

14. september 2004 *

Kohtuasjas C-19/03,

mille esemeks on eelotsusetaotlus EÜ artikli 234 alusel,

mille esitas Landgericht München I (Saksamaa) 17. detsembri 2002. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 20. jaanuaril 2003, kohtuasjas järgmiste poolte vahel:

Verbraucher-Zentrale Hamburg eV

versus

O2 (Germany) GmbH & Co. OHG,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, C. Gulmann, J.-P. Puissochet (ettekandja) ja J. N. Cunha Rodrigues, kohtunikud R. Schingten, F. Macken, N. Colneric ja S. von Bahr,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: vanemametnik M. Múgica Arzamendi,

arvestades kirjalikus menetluses ja 13. jaanuari 2004. aasta kohtuistungil toimunut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— O2 (Germany) GmbH & Co. OHG, esindaja: *Rechtsanwalt* P. Neuweld,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: U. Wölker ja P. Aalto,

olles 25. märtsi 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 17. juuni 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1103/97 teatavate euro kasutuselevõtuga seotud sätete kohta (EÜT L 162, lk 1) artikli 5 tõlgendamist.

2 Taotlus esitati Verbraucher-Zentrale Hamburg eV (edaspidi „Verbraucher-Zentrale") ja O2 (Germany) GmbH & Co. OHG (edaspidi „O2") vahelises kohtuvaidluses tingimuste üle, mille alusel O2 arvestas oma lepingutes seni Saksa markades esitatud kõneminuti hinna ümber eurodesse ja ümardas seda.

Ühenduse õigusnormid

3 Määruse nr 1103/97 artikkel 3 sätestab:

„Euro kasutuselevõtt ei muuda õigusliku vahendi ühtki tingimust, ei vabasta ühegi õigusliku vahendi kohase kohustuse täitmisest ega anna poolele õigust sellist vahendit ühepoolselt muuta või lõpetada. Käesolevat sätet kohaldatakse juhul, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti."

4 Määruse artikkel 4 sätestab:

„1. Ümberarvestuskursid võetakse vastu nii, et üks euro on väljendatud iga osaleva liikmesriigi vääringu suhtes. Need võetakse vastu kuue tüvenumbriga.

2. Ümberarvestuste tegemisel ümberarvestuskursse ei ümardata ega kärbita.

3. Ümberarvestuskursse kasutatakse euroühiku ja riikide rahaühikute vahelisel ümberarvestamisel mõlematpidi. Ümberarvestuskurssidest tuletatud pöördkursse ei kasutata.

4. Ühe riigi rahaühikust teise riigi rahaühikusse ümberarvestatavad rahasummad arvestatakse kõigepealt ümber euroühikus väljendatud rahasummasse, mida võib ümardada kõige rohkem kolme kümnendkohani, ja seejärel teise riigi rahaühikusse. Ühtegi teist arvutusmeetodit ei või kasutada, kui see ei anna samu tulemusi."

5 Määruse artikkel 5 sätestab:

„Rahasummad, mida makstakse või arvestatakse pärast vastavalt artiklile 4 euroühikusse ümberarvestamist ja sellele järgnevat ümardamist, ümardatakse ülesvõi allapoole lähima sendini. Rahasummad, mida makstakse või arvestatakse pärast riigi rahaühikusse ümberarvestamist, ümardatakse üles- või allapoole lähima allühikuni või allühiku puudumisel lähima ühikuni või vastavalt siseriiklikule õigusele või tavale riigi rahaühiku allühiku või ühiku kordse või murruni. Kui ümberarvestuskursi kohaldamise tulemusena saadakse täpselt vahepealne tulemus, ümardatakse summa ülespoole."

6 Nõukogu 3. mai 1998. aasta määruse (EÜ) nr 974/98 euro kasutuselevõtu kohta (EÜT L 139, lk 1) artikkel 14 sätestab:

„Kui üleminekuperioodi lõpul olemasolevates õiguslikes vahendites viidatakse riikide rahaühikutele, tõlgendatakse neid viiteid kui viiteid euroühikule vastavate ümberarvestuskursside kohaselt. Kohaldatakse määruses (EÜ) nr 1103/97 sätestatud ümardamisreegleid."

7 Määruse nr 974/98 artikli 13 alusel kohaldatakse osundatud artiklit 14 alates üleminekuperioodi lõpust. Määruse artikli 1 määratluse kohaselt tähendab üleminekuperiood „1. jaanuaril 1999 algavat ja 31. detsembril 2001 lõppevat ajavahemikku".

8 Nõukogu 31. detsembri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2866/98 euro ja euro kasutusele võtvate liikmesriikide valuutade vaheliste ümberarvestuskursside kohta (EÜT L 359, lk 1) artikli 1 kohaselt on lõplikult fikseeritud ümberarvestuskurss euro ja Saksa marga vahel 1 euro = 1,95583 marka.

Menetlus põhikohtuasjas ja eelotsuse küsimused

9 Kuni 2002. aasta aprillikuuni VIAG Interkom GmbH & Co. nime kandnud O2 asukoht on Münchenis (Saksamaa). Ta on mobiiltelefonivõrgu operaator. Tema mobiiltelefoniteenuse osutamise lepingud näevad ette, et tariifid põhinevad kõneminuti hinnal, mis varieerub sõltuvalt tarbija valitud tariifist, ning kõneaega arvestatakse 10-sekundiliste ühikutena.

10 Enne eurole üleminekut väljendati O2 eri tariifide minutihinda Saksa markades (kahe komakohaga) — näiteks 0,05 Saksa marka ühe tariifi puhul (tariif „Genion Home", mida kohaldati pärast kella 21 tavatelefonidele võetud kõnede suhtes). Selle tariifiga oli ühikuhind 0,00833 Saksa marka ja 10-minutilise kõne hind oli 0,5 Saksa marka.

11 Suvel 2001 arvestas O2 oma lepingutes Saksa markades väljendatud summad ümber eurodesse. Kohaldades määruse nr 2866/98 artiklis 1 ette nähtud ümberarvestuskurssi 1,95583 Saksa marka = 1 euro, saadi eespool mainitud tariifi puhul minutihinnaks 0,02556 eurot (viie komakohaga) ning seda ümardati lähima eurosendini, seega ülespoole, fikseerides hinnaks 0,03 eurot.

12 Tõdedes, et ümberarvestuskursi kohaldamise ja ümardamise tulemusel suurenes kõnealusel tariifil põhinev hind — 10-minutilise kõne hind oli 0,3 eurot ehk 0,59 Saksa marka varasema 0,5 Saksa marga asemel —, leidis Verbraucher-Zentrale (tarbijakaitseseaduste rikkumisi jälgiv tarbijakaitseorganisatsioon), et O2 on rikkunud määrustes nr 1103/97 ja nr 2866/98 sätestatud lepingute järjepidevuse ja ümberarvestuse maksimaalse täpsuse põhimõtteid.

13 Verbraucher-Zentrale esitas 20. veebruaril 2002 hagi Landgericht'i, väites, et O2 lepingutes esinev minutihind ei ole määruse nr 1103/97 artikli 5 mõttes rahasumma, mida makstakse või arvestatakse. Ta leidis, et kõnealune hind on vaid vahesumma, mida ei tuleks ümardada. Selle hinna ümberarvestamisel ja ümardamisel on negatiivsed tagajärjed tarbijale, samas kui määruse nr 1103/97 eesmärk on just tarbija kaitsmine.

14 O2 oli vastupidisel seisukohal: minutihind on mobiiltelefonivõrgu operaatorite hindade võrdlemisel otsustav tegur ning on — nagu igasugune hind — määruse nr 1103/97 artikli 5 mõttes rahasumma, mida maksab tarbija, samuti sama artikli mõttes rahasumma, mida arvestatakse. Suurema komakohtade arvuga minutihinna avaldamine oleks vastuolus hindade selguse ja täpsuse põhimõttega, mis on sätestatud hindade avaldamist reguleerivas siseriiklikus õigusaktis. Veel märkis O2, et kõneminuti hinnad, mis olid seotud muude tariifidega kui Verbraucher-Zentrale osutatud tariif, alanesid ümberarvestamise ja ümardamise tulemusel, nii et kokkuvõttes ei olnud O2 eurole ülemineku tõttu tema tarbijate jaoks tingimused halvenenud.

15 Landgericht leidis, et tarbijate kaitsmine on üks määruse nr 1103/97 eesmärke. Ta sedastas, et hindade avaldamist käsitlev siseriiklik õigusakt ei kohustanud O2 oma minutihindasid eurodesse ümber arvestama ega ümardama ning nimetatud õigusakti järgimiseks piisanuks hindade avaldamisest markades. Landgericht rõhutas, et määruse nr 1103/97 artikli 5 rikkumist saab tuvastada vaid siis, kui lepingutes esinevad minutihinnad ei ole selle sätte mõttes rahasummad, mida makstakse või arvestatakse, ja kui nimetatud määrusest tuleneb, et ümardada ei või summasid, mis ei ole rahasummad, mida makstakse või arvestatakse.

16 Määruse nr 1103/97 artikli 5 sõnastusest lähtudes leidis Landgericht, et minutihind on vaid arvutusalus, mitte rahasumma, mida maksab tarbija või mida arvestab O2. Landgericht oli seisukohal, et ümberarvestamise ja ümardamisega rikkus O2 oma lepingukohustust — osutada telefonivõrgu teenust kindlaksmääratud minutihinnaga —, samas kui määruse nr 1103/97 artikkel 3 sätestab, et euro kasutuselevõtt ja sellega seotud vajalikud ümberarvestused ei saa vabandada juriidiliste kohustuste täitmata jätmist. Kuid Landgericht märkis, et minutihind on tarbijate jaoks peamine võrdlusalus ning eurole üleminek ei muuda tarbetuks selle esitamist omavääringus või piiramatu arvu komakohtadega.

17 Leides, et määruse nr 1103/97 grammatiline ja teleoloogiline tõlgendus on omavahel vastuolus, otsustas Müncheni Landgericht menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas määruse nr 1103/97 artikli 5 esimest lauset tuleb tõlgendada nii, et eraõiguslikes lepingusuhetes võib ümardada ja peab ümardama ainult arve lõppsummat ja arvel märgitud üksiksummat, või võib ka lepingus fikseeritud ühikuhind/tariif (käesolevas asjas minutihind) olla nimetatud sätte mõttes rahasumma, mida makstakse või arvestatakse? Kas selleks, et rahasumma oleks määruse nr 1103/97 artikli 5 mõttes rahasumma, mida makstakse või arvestatakse, on oluline, et tariif põhineb arve lõppsumma arvutamisel kasutatava baasühiku (käesolevas asjas 10-sekundiline ühik) kindlaksmääratud kordsel (käesolevas asjas 6), või et tarbija jaoks on tariif otsustav kriteerium?

2. Kas määrust nr 1103/97 (eelkõige selle artiklit 5) tuleb tõlgendada nii, et see sisaldab ammendavat reeglit, mille kohaselt muid summasid kui rahasummad, mida makstakse või arvestatakse (kui selliseid on), ei või artiklis 5 kirjeldatud viisil ümardada ning need tuleb jätkuvalt esitada endises omavääringus või märkida ümberarvestuse täpne tulemus?"

Esimene küsimus

18 Oma esimese küsimusega küsib siseriiklik kohus sisuliselt seda, kas niisugune tariif nagu minutihind, mille alusel võtab O2 oma tarbijatelt kõnetasu, on määruse nr 1103/97 artikli 5 esimese lause mõttes rahasumma, mida makstakse või

arvestatakse, või saab selline rahasumma olla üksnes tarbijalt tegelikult võetav lõppsumma.

Euroopa Kohtule esitatud märkused

19 O2 leidis, et ta on õigesti kohaldanud määruse nr 1103/97 artikli 5 esimeses lauses sõnastatud ümardamisreeglit ning et kokkuvõttes ei ole tema otsus tarbijaid kahjustanud, sest eurole ülemiku tagajärjel tariifid nii suurenesid kui ka vähenesid, olenevalt O2 kohaldatavatest erinevatest minutihindadest.

20 O2 leidis, et põhikohtuasja vaidlus käsitleb üksnes minutihinna eurodesse ümberarvestamise ja selle ümardamise võimalikkust, mitte aga ümberarvestuse järel hinna ümardamise reegleid. Seega tõlgendada on vaja ainult ümberarvestamise ja ümardamise võimalikkust käsitlevat määruse nr 1103/97 artiklit 4, sest määruse artikli 5 esimene lause määrab üksnes kindlaks rahasummade ümardamise reeglid.

21 O2 väitis, et ta on järginud määruse nr 1103/97 artikli 4 lõikeid 2 ja 3. Ta ei ole ümberarvestuste tegemisel ümberarvestuskursse ümardanud ega kärpinud ning ta kohaldas Saksa markade eurodesse ümberarvestamiseks ette nähtud kurssi. Määruse artikli 4 lõige 4 ei ole käesolevas asjas kohaldatav, sest ühe riigi rahaühikust ei ole teise riigi rahaühikusse summasid ümber arvestatud.

22 Kõnealused artiklid ega ükski muu ühenduse õigusnorm ei sätesta, et määruse nr 1103/97 artikli 5 esimeses lauses sisalduvat ümardamisreeglit tuleks kohaldada üksnes tarbijalt tegelikult võetava kogusumma suhtes. Eelkõige määruse artikkel 4 ei sisalda ühtki sätet, mis keelaks ümber arvestada ja ümardada niisugust summat nagu minutihind, mis kõnede eest tasu arvestamise ühikuna on peamine tarbijaga kokkulepitud summa. Euroopa Komisjon on pealegi tunnistanud, et eurot käsitlevates määrustes ette nähtud ümardamisreeglitega on kooskõlas kaks ümberarvestusmeetodit: esimese meetodi korral arvestatakse ümber kõik vahesummad ja teise meetodi korral vaid lõppsumma.

23 Lõpuks leidis O2, et minutihind on tarbijaga kokku lepitud makstav rahasumma ja vastab seega määruse nr 1103/97 artikli 5 esimese lause mõttes „rahasummale, mida makstakse", mille suhtes on kohaldatav ümardamisreegel. Igal juhul tuleb kõnealust minutihinda, mille alusel arvestatakse kõnetasu, käsitada sama sätte mõttes „rahasummana, mida arvestatakse". Eelotsuse küsimuse arutamisel ei ole tähtsust asjaolul, kas selline tariif nagu minutihind põhineb arve lõppsumma arvutamisel kasutatava baasühiku kindlaksmääratud kordsel või on tariif tarbija jaoks otsustav kriteerium.

24 Komisjon leidis, et määrus nr 1103/97 ei määratle rahasummasid, „mida makstakse või arvestatakse". Määruse üheteistkümnendast põhjendusest, et euro käibelevõtuks on rahasummad vaja ümardada, nähtub, et ümardamiseeskirjad reguleerivad vaid neid olukordi, mis on eurole üleminekul vältimatud.

25 Kuna euro väikseim allühik on sent, tuleb kõiki summasid, mis praktilistel põhjustel ei saa olla väiksemad kui väikseim allühik, käsitada kui rahasummasid, mida makstakse või arvestatakse, ja seega tuleb need ümardada lähima sendini. Nii tuleks toimida näiteks rahalise võlgnevuse puhul ning raamatupidamisaruandesse ja bilanssi märgitavate summade puhul.

26 Seevastu pelgalt kõnealuste summade arvutamiseks kasutatavat summat, nagu põhikohtuasjas käsitletav minutitariif, mille suurem täpsusaste ei tekitaks mingeid praktilisi probleeme, tuleks käsitada kui vahesummat, mida määruse nr 1103/97 artikli 5 tingimuste kohaselt ei ümardata. Seda hinnangut ei mõjuta asjaolu, et tarbija jaoks on minutitariif otsustav võrdluskriteerium. Pealegi on mõned O2 konkurentideks olevad mobiilsideoperaatorid ümardanud eurodesse ümberarvestatud minutihinna neljanda kümnendkohani, mitte lähima sendini.

27 Seega tuleks määruse nr 1103/97 artikli 5 esimest lauset tõlgendada nii, et see ei reguleeri selliseid summasid nagu O2 lepingutes esinev minutihind.

Euroopa Kohtu vastus

28 Määrus nr 1103/97 ei määratle artikli 5 esimeses lauses esinevat mõistet „rahasummad, mida makstakse või arvestatakse".

29 Ehkki sätte sõnastusest nähtub selgelt, et kõnealune mõiste hõlmab ühelt poolt summad, mida tarbija peab tasuma, s.o kõik rahalised kohustused, ja teiselt poolt raamatupidamisdokumentidesse ja -aruannetesse märgitavad summad, ei ole esmapilgul ilmne, kas see mõiste hõlmab ka niisugused rahasummad nagu O2 kohaldatav minutihind, mis on tarbija tasutava hinna arvestamise aluseks.

30 Kuna määruse nr 1103/97 sõnastusest muud ei järeldu, tuleb lähtuda määruse eesmärgist.

31 Määruse preambulist ja sätetest tervikuna nähtub, et määruse eesmärk on tagada, et euro kasutuselevõtt ei muudaks kodanike ja ettevõtjate võetud kohustusi. Sellest lähtudes öeldakse määruse neljandas põhjenduses, et „varases etapis võimaldab õiguskindlus kodanikel ja ettevõtetel teha õigeaegseid ettevalmistusi". Määruse seitsmendas põhjenduses öeldakse, et „õiguslik põhimõte, et uue vääringu kasutuselevõtt ei mõjuta lepingute ja muude õiguslike vahendite järjepidevust, on üldiselt heaks kiidetud". Samas põhjenduses täpsustatakse, et lepingute järjepidevust käsitlevate määruse nr 1103/97 sätete eesmärk on „pakkuda õiguskindlust ning läbipaistvust majandussubjektidele, eelkõige tarbijatele". Määruse nr 1103/97 artikli 3 esimene lause sätestab, et „[e]uro kasutuselevõtt ei muuda õigusliku vahendi ühtki tingimust, ei vabasta ühegi õigusliku vahendi kohase kohustuse täitmisest ega anna poolele õigust sellist vahendit ühepoolselt muuta või lõpetada".

32 Ümberarvestustoiminguid käsitlevad sätted jagavad eesmärki, et eurole üleminek peab olema neutraalne. Tagamaks, et need toimingud oleksid nii kodanike kui ka ettevõtjate jaoks võimalikult neutraalsed, on vaja ümberarvestustoimingutel saavutada suur täpsus, nagu on märgitud kaheteistkümnendas põhjenduses. Määruse nr 1103/97 artikli 4 lõige 1 sätestab, et ümberarvestuskursid „võetakse vastu kuue tüvenumbriga". Sama artikli lõikes 2 täpsustatakse, et „[ü]mberarvestuste tegemisel ümberarvestuskursse ei ümardata ega kärbita", ja lõikes 3 täpsustatakse, et „[ü]mberarvestuskurssidest tuletatud pöördkursse ei kasutata" — määruse nr 1103/97 kümnenda põhjenduse kohaselt on viimasena osundatud sätte eesmärk vältida ümberarvestusel „olulisi ebatäpsusi, eriti suurte summade puhul".

33 Eurole neutraalse ülemineku eesmärgist on lähtutud ka määruse nr 1103/97 üheteistkümnendas põhjenduses, mis näeb ette, et rahasummade ümardamise reeglid „ei mõjuta ühtki ümardamistava, konventsiooni ega siseriiklikku normi, mis võimaldab teha täpsemaid vahearvutusi".

34 Määruse nr 1103/97 eesmärkide analüüsist ja eelkõige määruse üheteistkümnendas põhjenduses sisalduvast viitest siseriiklikele rahasummade ümardamise reeglitele nähtub, et määrus sätestab ainult miinimumreeglid teatavate summade ümardamiseks ja jätab siseriiklike ametiasutuste otsustada, kas jätta kehtima või võtta vastu normid, mis võimaldaksid paremini saavutada ühisrahale ülemineku neutraalsuse eesmärki. Üheteistkümnenda põhjenduse sõnastuski osutab sellele, et määruses nr 1103/97 sätestatud rahasummade ümardamise reeglite eesmärk ei ole ammendavalt reguleerida nende summadega seotud vahearvutusi.

35 Kui määruse nr 1103/97 artikli 5 esimest lauset tõlgendada nii, et see peab silmas igasuguseid rahasummasid, kaasa arvatud summad, millega ei kaasne maksmist ega raamatupidamiskirjendit, teeks see kohustuslikuks järgida ümardamisreeglit, mis mitte alati ei ole eurole ülemineku neutraalsuse tagamiseks vajaliku täpsusastmega, ja võiks seetõttu negatiivselt mõjutada täpsemate siseriiklike reeglite kohaldamist.

36 Seega ei või määruse nr 1103/97 artikli 5 esimest lauset tõlgendada laiendavalt. Nagu komisjon on õigesti märkinud, saab see hõlmata üksnes käesoleva otsuse punktis 29 osutatud rahasummasid, mille ümardamine lähima sendini on praktilistel põhjustel — olgu need ärilised, raamatupidamisalased või finantsilised — mitte ainult õigustatud, vaid ka nõutav.

37 Kuna euro väikseim allühik on sent, saab hinda, mida tarbija tasub sularahas, väljendada vaid lähima sendini. Ning et arved ümardatakse lähima sendini, saab neile arvetele vastavaid raamatupidamiskirjendeid ja -aruandeid väljendada vaid samasuguse täpsusega.

38 On tõsi, et selliste elektrooniliste maksevahendite nagu pangakaartide ja ülekannete areng võimaldaks suurema täpsusastme kasutamist. Kuid ilmselged praktilised kaalutlused välistavad kodanikele ja ettevõtjatele niisuguste nõudmiste kehtestamise, mida sularahamaksete korral ei saaks nagunii täita.

39 Olles teadlik rahasummade lähima sendini ümardamisega paratamatult kaasnevast ebatäpsusest, sätestas ühenduse seadusandja piirangu, et seda praktikat tuleb rakendada rahasummade puhul, mida makstakse või arvestatakse, ning täpsustas määruse nr 1103/97 artikli 5 viimases lauses, et „[k]ui ümberarvestuskursi kohaldamise tulemusena saadakse täpselt vahepealne tulemus, ümardatakse summa ülespoole".

40 Sellise tariifi puhul nagu põhikohtuasjas käsitletav minutihind ei nõua mingid praktilised kaalutlused selle igakordset ümardamist kahe komakohani. Nagu näitab paljude ettevõtjate praktika, on kaupade ja teenuste ühikutariifi võimalik väljendada suurema täpsusega. Sellise summa kohta ei esitata tarbijale arvet ja tarbija ei tasu seda ning seda ei kanta raamatupidamiskirjendisse ega -aruandesse. Neil tingimustel ei ole tegemist määruse nr 1103/97 artikli 5 esimese lause mõttes rahasummaga, mida makstakse või arvestatakse. Seega ei tule seda iga kord ümardada lähima sendini.

41 Sellist järeldust ei mõjuta asjaolu, et kõnealune tariif on tarbijale pakutavate kaupade või teenuste hinna otsustav tegur. Tariifi avaldamine kahe kümnendkoha täpsusega ei ole tingimata parim viis tagada tarbija täielik informeeritus.

42 Eelotsuse küsimusele vastamisel ei oma tähtsust asjaolu, et tariif põhineb arve lõppsumma arvutamisel kasutatava baasühiku (10-sekundiline ühik) kindlaksmääratud kordsel (6). Kuna tariif ei ole tarbija poolt tegelikult tasutav summa, ei ole tegemist määruse nr 1103/97 mõttes rahasummaga, mida makstakse või arvestatakse, olenemata selle struktuurist või arvutamise viisist.

43 Seega tuleb esimesele eelotsuse küsimusele vastata, et selline tariif nagu põhikohtuasjas käsitletav minutihind ei ole määruse nr 1103/97 artikli 5 esimese lause mõttes rahasumma, mida makstakse või arvestatakse, ning järelikult ei tule seda alati lähima sendini ümardada. Seda hinnangut ei mõjuta asjaolu, et tariif põhineb arve lõppsumma arvutamisel kasutatava baasühiku kindlaksmääratud kordsel, ega asjaolu, et tariifi alusel määratakse kaupade või teenuste hind tarbijale.

Teine küsimus

44 Oma teise küsimusega küsib siseriiklik kohus sisuliselt seda, kas määrust nr 1103/97 ja eelkõige selle artikli 5 esimest lauset tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui lähima sendini ümardatakse muid summasid kui rahasummad, mida makstakse või arvestatakse.

Euroopa Kohtule esitatud märkused

45 O2 leidis, et kõik rahasummad on summad, mida makstakse või arvestatakse, ning neid kõiki võib ümber arvestada ja seega ümardada vastavalt määruse nr 1103/97 artikli 5 esimeses lauses ettenähtud reeglitele. Kui rahasummasid ei makstaks ega arvestataks, oleksid need väljaspool määruses ettenähtud ümardamisreeglite reguleerimisala ja neid tuleks jätkuvalt väljendada endises omavääringus või ümberarvestamisel saadud täpse summa äranäitamisega, mis oleks vastuolus eesmärgiga saavutada kiire üleminek eurole.

46 Teiseks väitis O2, et juhul, kui minutihinda ei peeta määruse nr 1103/97 artikli 5 esimese lause mõttes rahasummaks, mida makstakse või arvestatakse, tuleks seda sätet tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui lähima sendini ümardatakse selliseid muid summasid nagu põhikohtuasjas käsitletav minutihind.

47 Komisjon leidis, et kõnealuses sättes muude rahasummade mittemainimisest ei saa järeldada, et muude summade ümardamine oleks keelatud — selline keeld pidanuks olema otsesõnaline, kuigi määruse aluseks on põhimõte, et ümberarvestamine peab olema võimalikult täpne. Seega reguleerib artikkel 5 üksnes artiklis nimetatud summade ümardamist, sätestades täpsuse miinimumastme, ega takista siseriiklike õigusaktidega suurema täpsuse taotlemist muude summade puhul, eelkõige vahearvutustes.

Euroopa Kohtu vastus

48 Nagu nähtub vastusest esimesele küsimusele, on määruse nr 1103/97 artikli 5 esimeses lauses sätestatud ümardamisreegel kohaldatav üksnes rahasummadele, millele nimetatud sättes osutatakse. Määruse ülejäänud sätetega ei kehtestata mingeid ümardamisreegleid muude summade suhtes nagu kaupade ja teenuste ühikuhind või vahesummad, mida kasutatakse makstavate või arvestatavate summade arvutamiseks. Võttes arvesse liikmesriikide endiste vääringute väärtuse erinevust, ei olnud määrusega nr 1103/97 võimalik kõigi euro kasutusele võtnud liikmesriikide jaoks ühetaoliselt kindlaks määrata, milline täpsusaste on kõnealuste tariifide või vahesummade ümardamisel nõutav.

49 Kuid asjaolu, et määrus nr 1103/97 ei sätesta muude rahasummade ümardamise täpsusastet, ei tähenda, et kõnealusel ümardamisel ei kehtiks määruse artiklis 3 sõnastatud lepingute järjepidevuse põhimõte või et ümardamisel võiks eirata määrusega taotletavat eemärki — neutraalset üleminekut eurole.

50 Esiteks on määruse nr 1103/97 artikli 5 esimeses lauses sätestatud lähima sendini ümardamise reegel ja seda täiendav ülespoole ümardamise reegel sama artikli viimases lauses tehtud majandussubjektidele kohustuslikuks puhtpraktilistel kaalutlustel.

51 Nende kahe reegli koostoimel on kaupade ja teenuste väärtuse eurodesse ümberarvestamise tulemus suhteliselt ebatäpne — see ebatäpsus võib viia lepingus ette nähtud hindade märgatava muutmiseni ja seetõttu olla vastuolus lepingute järjepidevuse ja eurole neutraalse ülemineku nõudega. Järelikult piirdumine kahe kümnendkohaga muude summade kui määruse nr 1103/97 artikli 5 esimeses lauses osutatud summade ümardamisel ei ole alati nimetatud nõuetele vastavalt täpne, isegi kui eeldada, et selline ümardamine ei ole siseriiklike sätetega välistatud.

52 Teiseks nähtub määruse nr 1103/97 üheteistkümnendast põhjendusest, mille kohaselt määruse ümardamisreeglid „ei mõjuta ühtki ümardamistava, konventsiooni ega siseriiklikku normi, mis võimaldab teha täpsemaid vahearvutusi", et määruse autorid ei andnud siseriiklikele ametiasutustele õigust kalduda kõrvale järjepidevuse ja neutraalsuse nõudest, kui nad kehtestavad tariifidele või vahesummadele kohaldatavad ümardamisreeglid.

53 Neist kaalutlustest järeldub, et ehkki määrus nr 1103/97 üldiselt ei keela muude summade kui määruse artikli 5 esimeses lauses mainitud summade ümardamist lähima sendini, ei tohi ümardamisviis mõjutada majandussubjektide — sealhulgas tarbijate — lepingukohustusi ning see ei tohi mõjutada tegelikult tasutavaid hindasid.

54 Kui tasutav hind saadakse paljude vahearvutuste tulemusel, võib kaupade ja teenuste ühikuhinna või kõigi arvestamisprotsessiga seotud vahesummade lähima sendini ümardamine mõjutada hinda, mida tarbijad tegelikult tasuvad. Sellekohase pooltevahelise varasema kokkuleppe puudumisel on niisugune hinnamuutus vastuolus lepingute järjepidevuse põhimõttega ja määruse nr 1103/97 eesmärgiga — tagada neutraalne üleminek eurole.

55 See on siseriikliku kohtu otsustada, kas talle lahendada antud asjas on lähima sendini ümardamise reegli kohaldamine mõjutanud tarbijate tasutavat summat ja kas selle reegli kohaldamine on riivanud poolte lepingukohustusi.

56 Siseriiklikul kohtul tuleb ka kontrollida, kas O2 otsusel ümardada lähima sendini kõik oma minutitariifid on olnud tegelik mõju hindadele ja kas mainitud äriühing on sellega rikkunud lepingukohustusi oma tarbijate ees.

57 Seega tuleb teisele küsimusele vastata, et määrust nr 1103/97 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui lähima sendini ümardatakse muid summasid kui rahasummad, mida makstakse või arvestatakse, tingimusel et ümardamisviis vastab määruse artiklis 3 sätestatud lepingute järjepidevuse põhimõttele ja määrusega taotletud eesmärgile, et üleminek eurole oleks neutraalne — teisisõnu, tingimusel et ümardamisviis ei mõjuta majandussubjektide (kaasa arvatud tarbijad) lepingukohustusi ning sel puudub tegelik mõju tasutavale hinnale.

Kohtukulud

58 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisel kantud kulusid, välja arvatud nimetatud poolte kulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. Selline tariif nagu põhikohtuasjas käsitletav minutihind ei ole nõukogu 17. juuni 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1103/97 teatavate euro kasutuselevõtuga seotud sätete kohta artikli 5 esimese lause mõttes rahasumma, mida makstakse või arvestatakse, ning järelikult ei tule seda alati lähima sendini ümardada. Seda hinnangut ei mõjuta asjaolu, et tariif põhineb arve lõppsumma arvutamisel kasutatava baasühiku kindlaksmääratud kordsel, ega asjaolu, et tariifi alusel määratakse kaupade või teenuste hind tarbijale.

2. **Määrust nr 1103/97 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui lähima sendini ümardatakse muid summasid kui rahasummad, mida makstakse või arvestatakse, tingimusel et ümardamisviis vastab määruse artiklis 3 sätestatud lepingute järjepidevuse põhimõttele ja määrusega taotletud eesmärgile, et üleminek eurole oleks neutraalne — teisisõnu, tingimusel et ümardamisviis ei mõjuta majandussubjektide (kaasa arvatud tarbijad) lepingukohustusi ning sel puudub tegelik mõju tasutavale hinnale.**

Allkirjad